

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА І ПІДПРИЄМНИЦТВО»

Ступінь вищої освіти – Бакалавр
Спеціальність 201 «Агрономія»
Освітня програма «Агрономія»
Рік навчання 3, семестр 6
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Лектор дисципліни

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Сторінка дисципліни на
moodle.nati.org.ua

Власенко Дмитро Олександрович, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту та аграрної економіки
vlaskenko_dmytro@ukr.net

<http://moodle.nati.org.ua/course/view.php?id=827>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни – в процесі вивчення набуваються знання з теорії аграрних підприємств і способів забезпечення ефективного функціонування економіки підприємства. Обґрунтовуються методи раціонального і ефективного витрачання ресурсів, застосування високопродуктивної техніки і ресурсозберігаючих технологій. На основі пізнання дії об'єктивних економічних законів студенти вивчають сучасний економічний механізм, який забезпечує ефективну діяльність підприємства в умовах ринку і конкуренції, що сприяє вирішенню поточних і стратегічних завдань. Дисципліна формує економічне мислення у спеціалістів і готує їх до роботи в умовах економічної самостійності підприємств і ринкових відносин. Рівень знань з економіки підприємств значною мірою забезпечує здобуття студентами відповідних навиків з економічної роботи і їх підготовленість до практичної діяльності, що в цілому визначає їх професійну компетентність.

Завдання вивчення дисципліни: надбання студентами знань і вміння з таких проблем, як економічні основи функціонування підприємства; прогнозування і планування діяльності підприємства; персонал підприємства, продуктивність праці та її оплата; матеріально-технічна база і виробнича потужність підприємства; основний і оборотний капітал підприємства; інтелектуальний капітал та нематеріальні активи підприємства; інвестиційні ресурси та інноваційна діяльність; якість і конкурентоспроможність продукції; витрати виробництва, собівартість і ціни на продукцію; економічні результати та ефективність діяльності підприємства.

Навчальна дисципліна формує такі міждисциплінарні зв'язки: дисципліни, що передують: вища математика з елементами математичної статистики

дисципліни, що забезпечуються: стандартизація та управління якістю продукції рослинництва.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньої програми "Агрономія" спеціальності 201 - Агрономія.

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні фахові задачі та практичні проблеми в галузі сільськогосподарського виробництва, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та відповідністю зональних умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 10. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 9. Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 3. Обговорювати і пояснювати основи, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання економіки й права.

ПРН 15. Планувати економічно вигідне виробництво сільськогосподарської продукції.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінюван- ня
VI семестр				
Модуль 1 Основи функціонування та ресурсний потенціал аграрних підприємства				
Тема 1 Теоретичні основи економіки	1/-	Знати предмет, об'єкт та методи дослідження економічної науки . Аналізувати особливості функціонування підприємств аграрного сектору економіки	Доповідь з презентацією Виконання, самостійної роботи і тестових завдань	5
Тема 2 Підприємство як суб'єкт господарювання	1/-	Знати теоретичні засади економічної діяльності суб'єктів господарювання Розрізняти і систематизувати основні напрями господарсько-фінансової діяльності підприємства Вміти працювати в команді, делегувати повноваження, розподіляти роботу і вести полеміку	Підготовка доповідей, рефератів, презентацій. Виконання, самостійної роботи і тестових завдань	5
Тема 3 Земельні ресурси та їх використання	1/2	Знати види та класифікацію земельних ресурсів підприємства Аналізувати структуру угідь підприємства Розрізняти показники забезпеченості та ефективності використання угідь підприємства Застосовувати знання теми при розв'язуванні ситуаційних завдань щодо визначення ефективності використання угідь підприємства	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією	12
Тема 4 Персонал підприємства, продуктивність праці та її оплата	2/2	Знати поняття та класифікацію персоналу підприємства Аналізувати структуру персоналу підприємства Розрізняти прями та обернені показники продуктивності праці Застосовувати знання теми при розв'язуванні ситуаційних завдань	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією	12

		щодо нарахування оплати праці персоналу підприємства		
Тема 5 Капітал підприємства	2/2	Знати економічну суть та склад основного, оборотного та інтелектуального капіталу підприємства, матеріально-технічної бази аграрних підприємств. Розуміти поняття і види нематеріальних ресурсів. Застосовувати знання теми при виконанні практичних завдань. Аналізувати структуру основного та оборотного капіталу підприємства.	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією	12
Тема 6 Матеріально-технічна база аграрних підприємства	1/2	Знати суть і особливості матеріально-технічної бази сільського господарства. Вміти здійснювати оцінку ефективності використання машинно-тракторного парку та транспортних засобів в аграрному підприємстві. Аналізувати енергетичні ресурси сільського господарства, ступінь механізації і автоматизації сільськогосподарського виробництва.	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією	12
Тема 7 Інвестиційно-інноваційна діяльність підприємства	2/2	Знати економічну суть інвестиційних ресурсів підприємства та поняття і види інноваційної діяльності Вміти здійснювати оцінку економічної ефективності виробничих інвестицій та оцінку ефективності технічних та організаційних нововведень Аналізувати структуру інвестицій в основний капітал та основні напрямки науково-технічного прогресу	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією	12
Тест до модуля 1				30
Разом за змістовим модулем 1				100
Модуль 2 Витрати та результати діяльності підприємства				
Тема 8 Витрати виробництва та собівартість продукції	2/2	Знати поняття витрат виробництва і собівартості продукції Вміти визначати собівартість продукції підприємства Аналізувати витрати виробництва Розуміти різницю між повною та виробничою собівартістю Застосовувати знання та вміння при проведенні розрахунків в запропонованих задачах Використовувати методи калькулювання собівартості продукції при її обчисленні	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією Бізнес кейс	13
Тема 9 Ціни та ціноутворення	1/2	Знати економічний зміст ціни Вміти формувати ціну продукту Розуміти принципи ціноутворення	Написання тестів Розв'язок	11

на продукцію		на продукцію Застосовувати знання та вміння при проведенні розрахунків в запропонованих задачах	задач Доповідь з презентацією або ессе	
Тема 10 Економічні результати та ефективність діяльності підприємства	2/2	Знати суть економічної ефективності діяльності підприємства Вміти систематизувати показники результативності та ефективності діяльності підприємства Аналізувати економічний стан підприємства Розуміти необхідність, принципи та точність проведених розрахунків при аналізі економічного стану підприємства Застосовувати знання з даної теми при виконанні індивідуальної розрахункової роботи	Написання тестів Індивідуальна розрахункова робота Доповідь з презентацією	13
Тема 11 Розміщення, спеціалізація та концентрація виробництва в аграрних підприємствах	1/1	Знати суть розміщення, спеціалізації та концентрації виробництва Вміти систематизувати показники розміщення, спеціалізації та концентрації виробництва Аналізувати рівень та виробничий напрям підприємства Розуміти необхідність та принципи розміщення, спеціалізації та концентрації виробництва Застосовувати знання з даної теми при виконанні індивідуальної розрахункової роботи	Написання тестів. Виконання, самостійної роботи Доповідь з презентацією	10
Тема 12 Якість і конкурентоспроможність продукції	2/2	Знати показники, які характеризують якість і конкурентоспроможність продукції підприємства Вміти розрізняти показники якості і конкурентоспроможності продукції підприємства Розуміти важливість даних показників при оцінці стану підприємства Застосовувати знання та вміння при проведенні розрахунків в запропонованих задачах	Написання тестів Індивідуальна розрахункова робота Доповідь з презентацією	13
Тема 13 Економіка галузей рослинництва та тваринництва	2/1	Знати галузі рослинництва та тваринництва, види кінцевої продукції, яку отримують в цих галузях Вміти систематизувати показники рівня виробництва і економічної ефективності виробництва рослинницької та тваринницької продукції Аналізувати рівень виробництва і економічну ефективність виробництва рослинницької та тваринницької продукції Застосовувати знання з даної теми	Написання тестів Індивідуальна розрахункова робота Доповідь з презентацією	10

	при виконанні індивідуальної розрахункової роботи	
Тест до модуля 1		30
Разом за змістовим модулем 1		100
Всього за навчальну роботу		$R_{np} = (0,7 (R_{1зм} + R_{2зм}) : 2$
Екзамен		30
Всього за курс		100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо деделайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзамену
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно